

Yttrande angående Remiss av Statens väg- och transportforskningsinstituts (VTI) Utredning av mål om ökad andel cykling i Sverige

Sammanfattning

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak remissen gällande utredningen av mål för ökad andel cykling i Sverige med nedanstående synpunkter.

- Energimyndigheten anser att VTI, eller annan myndighet, bör få ett nytt uppdrag att utforma se över och komplettera nuvarande mål om ökat resande med gång-, cykel och kollektivtrafik (GCK-målet) med ny tidshorisont samt koppla målen till Agenda 2030-målet och Sveriges mål om reduktion av växthusgaser till 2045. Det bör också förtydligas att olika former av så kallad mikromobilitet (ex elsparkcyklar) ska ingå i målet.
- Energimyndigheten vill peka på vikten av att även ta fram separata delmål för övriga trafikslag inom GCK-målet.
- Målet behöver kompletteras med åtgärder och tydligare uppdrag till olika myndigheter, ökad samverkan mellan olika aktörer och en översyn av andra instrument för att öka resandet med gång, cykel och kollektivtrafik.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten anser att de framtagna målen är bra och att de bygger på en gedigen och väl genomförd analys. Att bara anta dem utan att se över den övergripande målstrukturen för hållbara resor riskerar dock i förlängningen att leda till otydlighet och sämre möjligheter till att optimera insatser och åtgärder från statlig nivå. 2018 beslutade regeringen om tre etappmål inom miljömålssystemet ”Strategi för Levande städer – politik för en hållbar stadsutveckling” som är viktiga för en miljömässigt hållbar stadsutveckling. Ett av dessa etappmål är att öka andelen gång-, cykel- och kollektivtrafik, även kallat GCK-målet, där andelen persontransporter med dessa trafikslag i Sverige,

uttryckt i personkilometer, ska vara minst 25 procent 2025. Målet är i riktning mot att på sikt fördubbla andelen gång-, cykel- och kollektivtrafikresande.

Enligt Trafikanalys utgjorde andelen gång, cykel och kollektivtrafik cirka 19 procent av det totala persontransportarbetet i Sverige. Energimyndigheten kan konstatera att samhällets aktörer inte har gjort tillräckligt för att nuvarande mål om ökad andel gång, cykel- och kollektivtrafik kan infrias. Därför är det viktigt att regeringen ser över och kompletterar nuvarande mål om ökat resande med gång-, cykel och kollektivtrafik. Målet sträcker sig bara till 2025 och därför behöver det tas fram nya tidshorisonter för målet genom att koppla det till 2030 (Agenda 2030-målet) och 2045 (Sveriges mål om reducering av växthusgaser). En tydligare koppling mellan målet för cykel och GCK-målet skulle då kunna vara en del i den här översynen. Det blir annars märkligt att ha ett mål för cykel som sträcker sig längre än det mer övergripande GCK-målet. Andra viktiga aspekter vid den översynen är att förtydliga att olika former av så kallad mikromobilitet (ex elsparkcyklar) ska ingå i målet samt att målet kompletteras med åtgärder genom tydligare uppdrag till olika myndigheter och ökad samverkan mellan olika aktörer. Det senare gäller också specifikt för VTI:s föreslagna cykelmål.

Energimyndigheten ser gärna att delmål tas fram för fler av de trafikslag som ingår i det övergripande GCK-målet, inte bara för cykel. Gångtrafik har exempelvis flera av de fördelar kopplat till folkhälsa som VTI lyfter för cykel och skulle därför vara i behov av ett eget delmål.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Rikard Janson, avdelningschefen Lena Callermo samt handläggaren Olov Åslund och handläggaren Peter Dädeby, föredragande.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift.